

Evaluering af pulje til lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling

Kontor/afdeling
Center for
Energiadministration (VEA)

Dato 30-03-2023

J nr. 2022 - 23207

MUN / gtm

Baggrund

Med aftale om finansloven for 2022 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet) og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne blev der indgået politisk aftale om at "afsætte en pulje til støtte af lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling."

Af notits til forligskredsen fra maj 2022 om regeringens forslag til udmøntning af pulje til energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstillingen fremgår, at *"Puljen evalueres af Energistyrelsen med henblik på at sikre læring og vidensdeling om udmøntningen af støtte til energifællesskaber og effekten af denne støtte. Der vil blive evalueret i forhold til puljens to hovedformål for henholdsvis de større projekter med energifællesskaber og de mindre informationsprojekter om informationsindsatser. Derudover vil der blive evalueret i lyset af de nævnte delformål for puljen. Disse omhandler projekternes evne til at øge viden om best practice for energifællesskaber samt udvikle dokumentation for, hvorledes elnettet kan aflastes."*

Evaluering for så vidt angår effekten af støtten

Det er endnu ikke muligt at evaluere på resultater og effekten af støtten, da midlerne først er blevet tildelt i december 2022, hvorfor der endnu ikke er gennemførte projekter. Resultater og effekten af støtten evalueres derfor senere.

Evaluering for så vidt angår udmøntningen

Energistyrelsen har udsendt en spørgeskemaundersøgelse med fokus på brugeroplevelsen af ansøgningsportalen samt forståelsen af bekendtgørelsen og det øvrige vejledningsmateriale. Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen er sammen med tilbagemeldinger fra ansøgere og andre interesserede i forbindelse med udmøntningen af puljen i 2022 og Energistyrelsens egne erfaringer fra administrationen af puljen i 2022 indgået som bidrag til arbejdet med at revidere bekendtgørelsen, ansøgningsmaterialet og ansøgningsportalen med henblik på at optimere ansøgningsprocessen og administrationen af puljen fremadrettet.

Spørgeskemaundersøgelsen

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Flere respondenter oplevede det som udfordrende, at skulle afgive en de minimis-erklæring.

Kravet om de minimis-erklæring kan ikke fraviges, da ydelse af tilskud efter bekendtgørelsen udgør statsstøtte og skal administreres i overensstemmelse med de minimis-forordningen.

Flere respondenter angav konkrete forslag til, hvordan bekendtgørelsen kan tydeliggøre, at puljen også kan søges af varmeprojekter.

Der er sket sproglig tilpasning af bekendtgørelsens formålsbestemmelser med henblik på at tydeliggøre, at puljen også kan søges af varmeprojekter.

Flere respondenter tilkendegav at mangle information om, hvilke omkostninger informationsprojekter kan få dækket som annonceringsudgifter og efterspurgte eksempler herpå.

Vejledningen til regelgrundlaget udbygges med mere detaljerede eksempler på de tilskudsberettigede omkostningstyper.

Fem ud af seks respondenter vedrørende større projekter angav, at fuldmagter fra alle deltagere i projektorganisationen var det mest udfordrende krav til ansøgningen. Dette er begrundet med bl.a., at det er et stort arbejde at indhente fuldmagter fra alle deltagere i energifællesskabet og andre aktører inden for tidsperioden mellem ikrafttrædelsesdatoen for bekendtgørelsen og ansøgningsfristen, herunder at skulle forklare deltagerne i energifællesskaberne, hvad fuldmagten betød og bandt dem til ved underskrift, hvorfor der efterspørges en mindre bindende formulering.

Kravene til ansøgningen ændres, så det alene er aktører, med undtagelse af energifællesskabet, der skal afgive en fuldmagt, hvorimod deltagere i energifællesskabet alene skal afgive erklæring om deres deltagelse i energifællesskabet.

Tre af seks respondenter efterspurgte en tydeliggørelse af tildelingskriterierne for større projekter i form af eksempler.

Vejledningen til regelgrundlaget udbygges med de efterspurgte eksempler.

I respondenternes forslag til forbedring af ansøgningsprocessen angav de bl.a. længere tid imellem ikrafttrædelsesdatoen for bekendtgørelsen og ansøgningsfristen, en mere udførlig vejledning til ansøgningsportalen, samt en klar definition på et energifællesskab.

Ønsket om længere tid til ansøgningerne forsøges imødekommet ved at bekendtgørelsen denne gang træder i kraft 1. juli mod 15. august i forbindelse med sidste puljeåbning.

Vejledningsmaterialet udbygges, så ansøgerne får mere detaljeret information om udfyldelse af ansøgningsportalen.

Energifællesskaber er defineret i særskilt regulering, hvorfor der henvises til §§ 3 og 4 i bekendtgørelsen om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber (nr. 1069 af 30. maj 2021).

Tilbagemeldinger fra ansøgere og andre interesserede

Flere har tilkendegivet, at det ikke fremgik tydeligt nok af bekendtgørelsen, at projekter omhandlende varme kunne søge puljen.

Der er sket sproglig tilpasning af bekendtgørelsens formålsbestemmelser med henblik på at tydeliggøre, at puljen også kan søges af varmeprojekter.

Flere har efterspurgt, at rækkefølgen til kravene til ansøgningerne i bekendtgørelsen afspejler rækkefølgen, som oplysningerne afkræves på ansøgningsportalen.

Ønsket imødekommes.

Flere har udtrykt ønske om, at informationsprojekter kan få dækket andre udgiftstyper end annonceringsudgifter.

Kravet om udgifternes direkte sammenhæng med et fysisk produkt, der kan dokumenteres i forbindelse med projektets afslutning og udbetalingsanmodningen, sikrer at kravene til ansøgningen for informationsprojekter holdes på et minimum, hvilket af flere respondenter i spørgeskemaundersøgelsen blev fremhævet som positivt. Derfor foreslås ingen udvidelse af de støtteberettigede omkostningstyper for informationsprojekter.

Flere har udtrykt ønske om, at større projekter kan få dækket lønudgifter til ansatte hos øvrige aktører i projektorganisationen, og ikke kun hos projektadministrator.

Ønsket imødekommes.

Flere havde vanskeligheder med at oplyse projektets beliggenhed, som krævet for ansøgninger om større projekter. Dels fordi projekterne ofte dækker større områder, dels fordi nogle projekter ikke er så langt i processen, at de kan angive konkrete adresser.

Kravet fjernes.

Energistyrelsens erfaringer fra administrationen af puljen

I forbindelse med høring over bekendtgørelsen i 2022 anførte flere høringssvar, at det maksimale tilskudsbeløb for større projekter var for højt og foreslog, at det blev nedsat til mellem 600.000 kr. og 1 mio. kr.

Energistyrelsens erfaringer fra administrationen af puljen i 2022 viser, at de større projekter i gennemsnit ansøgte om tilskud på 680.000 kr. og kun et enkelt tilsagn oversteg 750.000 kr.

Det maksimale tilskudsbeløb foreslås reduceret fra 1,5 mio. kr. til 750.000 kr.

I forbindelse med høring over bekendtgørelsen i 2022 anførte ministeriet som svar på kommentarer til pointmodellen for større projekter, at Energistyrelsen ved evaluering af puljen i 2023 vil inddrage erfaring fra puljens første år og vurdere, om dette giver anledning til at ændre pointmodellen.

Desuden anførte ministeriet som svar på forslag om at sætte et øvre loft over projekternes varighed, at behovet herfor ville indgå i evalueringen af puljen i 2023. *Ingen af de projekter, som opnåede tilsagn i 2022, havde en varighed på mere end 2 år, som høringssvaret angav som et muligt loft.*

Kriterie nr. 3 i pointmodellen foreslås imidlertid udskiftet, så point tildes på baggrund af projektperiodens forventede længde, fremfor hvor mange der forventes at deltage i den fremtidige mundtlige kommunikation om projektet. Vælges projektperiodens længde som kriterie for pointtildeling tilskyndes til hurtigere afslutning af projekterne, hvilket medfører at erfaringerne hurtigere kan formidles og dermed realiserer puljens midler hurtigere den ønskede effekt. Den pointbaserede tilgang udelukker ikke projekter af længere varighed fra at søge puljen, men tilgodeser projekter af kortere varighed.

Forslag til revideret bekendtgørelse og tilhørende vejledning

På baggrund af evalueringen foreslås mindre justeringer af sproglig karakter i flere af bekendtgørelsens bestemmelser.

Særligt for *informationsprojekter* bemærkes, at vejledningen udbygges med mere detaljerede eksempler på de tilskudsberettigede omkostningstyper.

Derudover foreslås det, at det i bekendtgørelsens § 9, stk. 2 fastsættes, at såfremt den næste ansøgning i rækken af ansøgninger om tilskud til informationsprojekter ikke kan imødekommes fuldt ud indenfor tilsagnsrammen, overføres det resterende beløb til tilsagnsrammen for større projekter i samme finanslovsår.

Særligt for *større projekter* foreslås en række sproglige tilpasninger af både hovedformålet og flere af delformålene med henblik på at tydeliggøre, at puljen er teknologineutral.

Desuden foreslås det maksimale tilskudsbeløb for større projekter nedsat til 750.000 kr.

Endvidere foreslås det at erstatte kravet om fuldmagt fra deltagere i energifællesskabet med krav om en deltagererklæring, således at det kun er aktører i projektorganisationen, der skal afgive en fuldmagt.

Endelig foreslås det tredje kriterie i den objektive pointmodel udskiftet til projektperiodens længde, således at der opnås flere point, jo hurtigere projektet forventes afsluttet.

Der vedlægges udkast til revideret bekendtgørelse samt et foreløbigt udkast til en revideret vejledning.

Den endelige udformning af vejledningen afhænger af den endelige ordlyd af bekendtgørelsen samt re-designet af ansøgningsportalen, hvorfor vejledningen ikke kan tilrettes fuldt ud på nuværende tidspunkt.

Proces

Den reviderede bekendtgørelse vil blive sendt i ekstern høring. Når bekendtgørelsen er endeligt vedtaget, vil vejledningen, ansøgningsportalen og øvrigt materiale til ansøgere blive tilrettet.